

CÍSAŘOVNA ALŽBĚTA.

Román od Viléma Boroše.

"Odpustte, slečno. Vynález můj náleží buď mé vlasti — anebo nikomu!"

Lea sklonila hlavu, pokrčila rameny a tiše odpověděla: "Vážím si vás velice, pane hrabě."

V tom okamžiku objevil se před dveřmi do jídelny vedoucím sluha v livreji. "Milostivá slečno, k obědu je prostřeno," oznamoval.

Lea popošla k hraběti a s rozmlilým úsměvem mu podala ruku. "Pojďme k obědu, pane hrabě. Francouzský kuchař mne provází na cestách!"

KAPITOLA 10.

Starí sokové.

Druhého dne dopoledne chystaly se Lealovy dámy k odjezdu z Goergéně. Hrabě Leval chtěl odvézt s sebou Zuzanu i svou matku. Mladý hrabě za poslední noc o léta sestará. Tvář jeho byla jako z mramoru; pfecházal mlčky a zamklé z pokoje do pokoje. — Matka netroufala si zeptati se ho, co mu schází, ač by jí to byl stejně řekl, jako Lee; myslila, že osud Zuzanin ho naplňuje sklíčeností. Zuzana pak s ním ani nemluvila.

Když byly přípravy v nejlepším proudu, vstoupil k nim nový host.

Hrabě Hajoš. Přibyl sem právě na hony. Stanul pfechvapeně na prahu a udiveně ukazoval na zavazadla. "Dámy odjíždí?" tázal se rychle, dívaje se na hraběnku Levalovou.

"Odjedeme, ano, odjedeme," odvětila vdova. "Pojedeme s mým synem, však jsme již dlouho v Goergeni."

"Lituji, že odjíždíte, sotva jsem přijel," pravil hrabě. "Potěšil jsem se nemálo, když jsem zvěděl, že ráčíte zde býti. Člověk společností ujíždí do lesů na hony, avšak přeče jen i zde vidí rád známé a milé tváře." Vyměnil pak ještě několik všedních frásí s dámmi, odešel.

"Ty hade!" zasyčel hrabě Armand, kývaje za odcházejícím. Zuzana sklopila oči a neodpověděla. Hrabě Hajoš mrzut se vrátil z této návštěvy. Těšil se na nové dobrodružství a náhle mu skiaplo.

"Hrabě Leval mně křičuje všechny moje plány. Zuzanu jsem již sobě úplně naklonil, důvěřuje mně slepě. Odchod musím jim stůj co stůj pfekaziti. Mladý Leval ať si jde do kasáren mezi své knihy, tam nechť si pfečmýšlí a uvažuje o velikých myšlénkách a nemchá se do mých záležitostí!"

Hněvem dupal o zemi. "Das a peklo! Kde bych počal, co mám učiniti?" Hrabě tiskl si ruku k čelu a uvažoval. "Aha, už vím!" zvolal po krátkém pfečmýšlení.

"Před chvílí, když jsem byl u Levalových, nepoděkoval mně mladý hrabě na pozdrav. To již postačí, abych se s ním utkal a pfekazil mu rychlý odjezd. Urazím ho."

Sedl si rozkvašeně ke stolu a napsal na navštívence následující řádky: "Dnes ráno jsem pozdravil pana hraběte, ale pozdrav můj nebyl opětován; prosím o vysvětlení." Navštívence zalepil do obálky a napsav adresu mladého hraběte Levala, poslal mu ji po svém sluhovi.

Hrabě Leval odpověděl rovněž na navštívence: "Vysvětlením nejsem povinován. Urazil-li jsem pana hraběte, stojím mu k službám a čekám jeho svědky."

"To jsem si přál," pravil hrabě Hajoš vítězoslavně. "Hrabě sedl na vějičku a Zuzana bude moci teprve po týdnech odtud odjeti."

Hrabě Hajoš požádal o svědky dvorního tajemníka a vrchního hořmistra, kteří na zámku princevé dleli.

Hraběti Levalovi byli svědky inspektor zámecký a jeho syn, který byl důstojníkem v záloze.

Svědkové dohodli se o bambítky a o vzdálenost dvaceti kroků. K odbývání souboje byl zvolen sál v pfezemí loveckého zámečku. Svědkové Hajošovi chtěli stůj co stůj míti soubor na pasece, ale svědci Levalovi tomu nesvolili, protože venku byla půda dlouhými dešti rozmočena. Na konec rozhodli o místě losem. Soubor ustanoven na osmou hodinu večerní.

Vlak do Budapešti odjížděl tehdy z Goergéně o čtvrt na sedmou a večer pfešně v osm hodin. Bylo ujednáno, že Leval odveze matku i sestru svou večerním vlakem do Pešti. Soubor však mu učinil v tom pfekážku; musil odjezd odložit na zítřek. Hrabě Leval zatím napsal poslední svou vůli. Všecko své jmění odkázal komtesse Zuzaně. Pak napsal ještě druhý list. Byl to list budapeštskému sborovému veliteli. Hrabě napsal mu, že se zřká důstojnické hodnosti, na niž byl posud tak hrdým. Zřekl se rytmistrovské hodnosti, na niž byl posud tak hrdým.

Hrabě Leval setkal se po obědě s Leou.

"Slyšela jsem, že se chcete věnovati dráze diplomatické," pravila Lea s vlídným úsměvem. "Ano, měl jsem takový úmysl." "A proč jste se ho vzdal?" "Ani na té dráze bych nemohl pracovati podle svého pfaní. Odjedu v ústraní, budu cestovati. Pojedu se svou matkou a se Zuzanou na velikou cestu kolem světa."

"Pamatujete se, oč jsem vás žádala, když jsme sem jeli?" "Pamatuji."

"A proč nechcete býti ke mně upfímným? Já jsem velice bohatá, dám zhotoviti vaše modely i elektrické stanice a vynález váš odporučím mexické vládě, která ho zajisté přijme."

"Na to jsem vám již odpověděl, slečno. Vynález můj dal bych jen své vlasti. Nenf vlasteneckou věcí, prodávati vražedné pfestroje cizím státům."

"Smím vám býti na cestách pomocnou?" "Jak myslíte, slečno?"

"Na pfeklad, mohu-li vám nabídnouti svůj železniční vůz anebo některou svou loď? Budete pteřebovati pohodlí, zvláště pojedou-li s vámi dámy."

"Přivádíte mne do rozpaků, slečno."

"Nuže — přijímáte?" "Přijímám s vděčným díkem, ale pokud vím, pteřebujete také železniční vůz, slečno?"

"Odjedu odtud do Vídně a zdržím se tam delší dobu."

"Proč?" "Vyčkám, až Bard bude utracen."

"Vždyť uprchl a posud není spravedlností postižen."

"Ale postihneme ho. Jest tady v Goergeni, vím jistě, že se zde potuluje."

"Nenávidíte tohoto člověka tolik, že byste byla s to všechn čas svůj obětovati?"

"Nesmírně ho nenávidím. Muzlové zákona budou Barda pronásledovati a dříve či později stihnou ho trest...."

"A kdybich vás prosil, slečno, abyste se účastnila s námi výpravy kolem světa, ovšem, pokud byste se cítila dobře ve společnosti mé matky a mé sestry — co byste mně na to odpověděla?"

Lea upřela své krásné, veliké oči na hraběte a tázavě na něho pohlížela. Zdálo se, že se jími ptá: "To pravíš mně ty, ty chlad-

ný, učený muži?.... Co ti asi přineslo slova tato na rty?.... Zdvoflost anebo cit náklonnosti, vytrysknouví z hloubi srdce tvého?"

"Neodpovídáte slečno?" tázal se hrabě.

"Otázka tato mne pfekvapila, pane hrabě. Byl jste ke mně velice ihostejným. A teď mne zvete na cestu kolem světa!"

"Vím, slečno, že ráda cestujete."

"Nebojíte se mne?" "Proč bych se bál, slečno?" "Já jsem Mexikánka!" "A co na tom?"

"Mexikánky nečiní ze svých citů tajemství. Co by se stalo, kdybich se do vás na oné cestě kolem světa zamilovala? Kdybich tak jednoho krásného jitra vás zastavila a řekla vám, že chci si vás vzíti?" "Svět by se nesbořil, slečno," odpověděl mladý hrabě tak klidně, jakoby se ani nejednalo o jeho osobu. "Budou náležeti té ženě, jež mne naučí milovati. Budete-li vy tou dámou, splyne život náš dohromady, ne-li, vyhneme se sobě z cesty."

"Pane, kolik jest vám let, že tak mluvíte?" zvolala Lea s úžasem.

"Léta nečiní muže, slečno. Ale pfeš to si nemyslete, že nemám ve svých žilách krev, že nemám srdce v těle."

"Půjdu s vámi. Pronásledování Barda ponecháme soudům a detektivům. Půjdu s vámi a vytrhnu vás z této ihostejnosti, do níž vás uvrhly okolnosti. Oh, život jest velice krásný, pane hrabě! Zvláště jsme-li bohatí; ale jest k tomu třeba také lásky, abychom mohli života užítí!.... Zdraví dal nám Bůh oběma. Peníze také máme, jenom lásku musíme naléztí.... Pane hrabě, teď místo Barda — budu hledati onen oblažující cit! Potřebovala bych ho velice, neboť léta minou a já bych při svém bohatství byla ráda šťastnou."

"Přeji vám, abyste ho našla," řekl mladý hrabě a podal jí ruku, aby odešel.

"Ještě něco, pane hrabě," pravila Lea, zadrževši hraběte za ruku.

"Poroučíte, slečno." "Pozorují, že jste dnes velice smuten. Co vás trápi?"

Mladý hrabě Leval tiskl vše obě ruce Leiny a s pohledem hluboce výmluvným řekl: "Ne, nic!"

"Opravdu?" "Nemám pfečiny k radosti. Buďte s Bohem, slečno, doufám, že se dnes ještě uvidíme."

Sotva hrabě Leval odešel, zavzvonila Lea na sluhu. Tento sluha byl zároveň tajným policistou.

"Nuže?" tázala se Lea, dívajíc se na sluhu.

"Bard a kníže Dupuy zdržují se v nedaleké obci a přišli sem jako obchodníci a praví, že chtějí se odebrati do Rumunska. Můžeme se jich zmocniti, kdykoli nařídíte, slečno," hlásil sluha.

"Dohodnu se o podrobnostech s panem inspektorem zámeckým; zatčením musí se státi s neobyčejnou obratností, aby nevzniklo v obci pohoršení."

"Kromě toho mohu slečně též oznámiti jinou zajímavou zprávu."

"Jakou?" "Včera jsem náhodou zaslechl krátký rozhovor. Zaslechl jsem, že dnes večer v osm hodin budou se pánové hrabě Leval a hrabě Hajoš v pfezemní sni loveckého zámečku stfletí."

"Soubor?" "Ano, soubor."

"Není možná!" zvolala Lea zaraženě.

"Mohu to tvrditi s naprostou jistotou, slečno."

"A jaký je důvod k takovému jednání?" "Hrabě Leval nepoděkoval pfe pravky k souboru jsou velice tajny. Na to se sluha poklonil a odešel. Lea vyskočila a klesla a rozči-

leně šeptala: "Ne, ne, to se nemí stát! Zamezím to, i kdyby měl z toho povstati huěv sebe větší. To tedy mně hrabě Leval tajil? Ale viděla jsem dobře, dobře jsem mu četla v očích, že ho něco nesmírně trápi." Lea nepokojně čekala, až nadejde večer.

Světla v oknech pomalu se rozsvícela. Také pfezemní veliký sál v zámečku byl osvětlen, ačkoli jindy se zde nikdy nesvítilo.

Ale Lea Resbartova dávala na vše dobrý pozor. Z okna svého viděla právě do pfezemku zámečku, do velkého sálu.

Pfešně v osm hodin objevil se v sni této sčkové se svědky a s lékařem. Vzdálenost byla odměřena, sokové stanuli proti sobě. Podle obyčeje pokusil se jeden svědek strany pfeč souborem smířiti. Ale smírných slov sokové nedbali. Svědek dal tedy znamení k výstřelu. Sokové blížili se obou stran o pět kroků naproti sobě, pozvedli pravice a namířili.

V tom okamžiku se rozletěly dvě a Lea všecka vyjevená vrazilila do sálu a s ostrým výkřikem uchopila hraběte Hajoše za ozbrojenou ruku. Bambítka vystřelila a kule zaryla se do stropu.

"Slečno," zvolal hrabě Hajoš, pohlížeje pfešně na Leu, "chcete způsobiti skandál?"

"Nechť se děje cokoli, zamezím vám v tom, abyste mladého hraběte Levala usmrtil. V Americe se také dámy potykají. Jste-li ale uražen pro tento můj útok, tu postavte se mně a uvidíme, jakou máte odvahu."

Hrabě Hajoš třásl se huěvem a rozčileně pohlížel huěd na toho, huěd na onoho svědka. Svědkové stanuli uprostřed síně. Trapný výstup tento ukončil mladý hrabě Leval svým zakročím. Popošel k hraběti Hajošovi a řekl mu: "Jsem vám k službám v kteroukoli hodinu a neodjedu odtud dříve, pokud záležitost naše nebude ukončena."

"Pojďme, pánové," řekl Leval s obvyklým svým klidem a podav Lee ruku, odešel spolu s dámou.

"Co jste to, probůh, učinila, slečno?" řekl hrabě Leval s prudkým pohnutím, když vedl Leu domů.

"Hrabě Hajoš může si teď právem o mně mysliti, že jsem zbabělec. Musím se s ním utkati, děj se co děj, prosím vás snažně, nevyrušujte nás více, nechci se v Goergeni dlouho zdržeti a odejiti nemohu, pokud nebude soubor odbyt."

"A zastřelili vás hrabě Hajoš?" šeptala Lea a oči zalily jí slzy.

"Musíme se oddati do vůle osudu."

"Hrabě, vaše smrt byla by i mou smrtí. Byla bych s to izabiti hraběte Hajoše, abych mu tento soubor zamezila!" pravila vášnivě.

"Z těchto slov poznávám," řekl hrabě Leval vážně, "že jste, slečno, našla lásku, o níž jsme dnes po obědě spolu mluvili. Chováte-li v srdci svém jen jiskřičku náklonnosti ke mně, prosím vás, Leo, nevycházejte z této komnaty, pokud sem nepřijdu nebo pokud vám nevzkážu. Soubor tento se musí konati v zájmu mé cti. Modlete se zatím, Leo, já sobě důvěřuji a důvěřuji ve spravedlnost osudu, že se vrátím k vám zdrav."

Lea Resbartova pfevinula se mladému hraběti na prsa, objala ho, dávala se na něho a chtěla promluviti. Ale jakoby si uáhle rozmyslila vše, co říci chtěla, zašeptala krátce jen jediné slovo: "Jděte!"

A mladý hrabě šel. Rychle a rozčilen vyhledal znova své svědky, tito odkvapili opět pro hraběte Hajoše a jeho svědky a neuplynulo ani deset minut a oba sokové opět stáli naproti sobě. Bambítky zahoukly. Když dým ze stfelného prachu se v sni rozešel, viděli svědkové k nemalému zděšení, že hrabě Leval uchopil se za prsa, zbledl a slabě zavravoral.

"Mám kuli v prsou," pravil tiše

a slabě. Svědkové a lékař pfeiskočili k němu a objali ho. Mladý hrabě na smrt bledý pohlédl na lékaře a bezvládně šeptal: "Podejte šetrně o všem zprávu mé matce a sestře.... slečnu Resbartovu zprave též...." Více nebyl s to říci. Klesl bezvládně do objetí svědků.

Hrabě Hajoš přistoupil k svědkům Levalovým a tváře se vážně a slavnostně, prohlásil, že lituje toho, co se stalo.

Mladý hrabě Leval ležel bez sebe a s krvácející ranou na prsou na podlaže v sále. Lékař klečel před ním a hledal kuli, jež se mu zaryla do prsou.

Lea Resbartova stála u okna ve svém pokoji a ztrnule se dívala do pfezemku v zámečku a pozorovala, co se tam děje. Srdce jí prudce bušilo. Nepokoj se jí zmocnil, skoro ji mrazilo rozčilením. Viděla, že pánové vcházejí do sálu. Dobře je pozorovala. Pfitiskla čelo na sklo a sotva dýchala. Slyšela oba současně výstřely. Po té nastalo hluboké ticho. Za několik minut vyšel hrabě Hajoš ze sálu a za ním ubírali se oba jeho svědkové.

"Hrabě Hajoš není poraněn!" koktala Lea, všecka se těsouc. Po odchodu obou svědků dlouho se dvě sálu neotvíraly.

"Hrabě Leval nejde; pfehodilo se mu něco, jest raněn," šeptala si Lea nesmírně rozčilená. "Jest tomu tak, jak pravím; vždyť by již mohl vyjiti ze sálu, kdyby mu nic nebylo.... Ah! Je-li mrtev, zblázním se.... Půjdu, pohěnu a zvlám huěd, co se stalo!" Lea kvapila ku dveřím, ale náhle uprostřed pokoje se zastavila. "Ne, nemohu jiti, vždyť mne hrabě žádal, abych odtud nevycházel, pokud sám nepřijde nebo mně nevzkáže. Oh, Bože můj, čím jsem se prohešila, že jsi nevyslyšel mou vřelou modlitbu!" Lea zavravorala k oknu a ztrnule se dívala do pfezemku. Mijely minuty. Lea rozčilením byla blízka mdlobám, ale pfeš to zůstala u okna, setrvala tam v zoufalé netrpělivosti. Konečně otevřely se veliké dveře pfezemního sálu. Oba svědkové i lékař nesli na rukou mladého hraběte. V temnu nočním viděla Lea jen tolik, že hlava klesla hraběti na prsa a ruce že bezvládně visí mu dolů. "Je mrtev!" vykřikla v zoufalém bolu a chtěla vyběhnouti z komnaty. Ale síly ji opustily, srdce její bylo zachvácené křečovou bolestí, kolena jí klesala — a klesla uprostřed pokoje bez vlády na zemi.

Minulo skoro půl hodiny, nežli se opět vzpamatovala. Ležela na divaně a lékař stál u ní. Lea ztrnule naň pohlížela. "Vy jste tady?" tázala se ho zaraženě. "Pro Bůh, což vás již raněný nepotřebuje — či umřel?"

"Raněný leží na lůžku, zavázal jsem mu ránu a přinesl vám jeho vzkaz. Hrabě si přeje, abyste ráčila pfejiti k jeho lůžku. Ale teď vás k němu ještě nemohu pustiti, hrabě pteřebuje naprostý klid. Až snad zítra."

"Ne, já ho chci viděti huěd, chci s ním mluviti, neboť cítím, že tato rána jest těžká, tato rána jest smrtelná."

"Jak jste se dověděla, slečno, že byl poraněn?"

"Viděla jsem to z okna. Vím všecko."

"Kdybyste věděla vše, nebyla byste tak zoufalá. Kule se sice zaryla hraběti do prsou, ale uvízla mu na klíční kosti. Důvěřuji pevně tomu, že hraběte vyvléčím."

"Já nedůvěřuji ničemu. Pojďte, prosím, doveďte mne k nemocnému, sice se do rána minu s rozumem."

Lékař pokrčil rameny. "Musí-li to býti, tedy buďte," pravil doktor, "ale vymířuji si bezpodmínečně, abyste před nemocným neplakala a nedala vůbec na jevo tuto svou velikou zoufalost."